

Малицька І.Д.

Інститут цифровізації освіти НАПН України,

науковий співробітник, Україна

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЦИФРОВУ ТРАНСФОРМАЦІЮ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Ключові слова: цифрова трансформація освіти, штучний інтелект, Велика Британія

Цифрова трансформація освіти є одним із ключових напрямів модернізації освітніх систем у XXI столітті. У Великій Британії цей процес набуває особливого значення у зв'язку з активним впровадженням інноваційних технологій, зокрема штучного інтелекту (ШІ). ШІ виступає не лише інструментом автоматизації, а й рушійною силою глибоких змін у педагогічних підходах, управлінні освітніми установами та формуванні нових компетентностей. ШІ визначається як важлива технологія для цифрової трансформації освіти, яка у Великій Британії має еволюційний характер: від розвитку цифрової грамотності до впровадження систем штучного інтелекту. Політика держави поступово зміщується від технологічної інфраструктури до інтелектуалізації освітніх процесів (Ху, 2025).

Однією з ключових переваг ШІ є можливість створення персоналізованого навчального середовища, яке дозволяє визначати рівень знань студентів; аналізувати їх навчальні досягнення; пропонувати індивідуальні навчальні матеріали; автоматично коригувати освітні траєкторії; адаптувати навчальний процес до їхніх потреб.

Крім цього ШІ сприяє підвищенню ефективності функціонування освітніх установ. У Великій Британії ШІ активно використовується для зменшення адміністративного навантаження на викладачів. Зокрема, технології застосовуються для: створення навчальних матеріалів; автоматизованого

оцінювання; надання зворотного зв'язку студентам. Згідно з урядовими даними, ШІ допомагає викладачам зосередитися на педагогічній діяльності, зменшуючи витрати часу на рутинні завдання.

ШІ також відіграє важливу роль у цифровізації управління освітою. Використання аналітики даних дозволяє: прогнозувати академічні результати; оптимізувати розподіл ресурсів; покращувати управлінські рішення (Royal Society, 2024).

Уряд Великої Британії активно підтримує впровадження ШІ в освіті через нормативно-правові документи та стратегії розвитку системи освіти, визначивши основні напрями як-от: розвиток інноваційних освітніх технологій; забезпечення безпечного використання ШІ; підтримка досліджень у сфері EdTech. Підкреслюється, що ШІ має потенціал трансформувати освіту та підвищити її якість, але його впровадження повинно бути контрольованим і етичним (UK Government, 2025).

Головним офіційним документом, що визначає позицію держави щодо ШІ в освіті є *Генеративний штучний інтелект (ШІ) в освіті (Generative artificial intelligence (AI) in education)*, затверджений Департаментом освіти Великої Британії (Department for Education - DfE) у 2023 році та оновлений у 2025 році. Він регулює: використання генеративного ШІ у школах і коледжах; можливості (персоналізація, автоматизація); ризики (безпека, авторське право, достовірність), а також надає рекомендації для освітніх установ з використання інструментів ШІ. Зазначається, що за умови безпечного та ефективного використання, а також наявності належної інфраструктури, штучний інтелект може допомогти кожній дитині та підлітку, незалежно від їхнього походження, досягти успіхів у школі та вищій школі, а також набути знань і навичок, необхідних у житті (DfE, 2025).

У 2025 р. Департамент освіти оприлюднив документ *Використання ШІ в освітніх закладах: допоміжні матеріали (Using AI in education settings: support materials)*, спрямований на: врахування ризиків та викликів поряд із можливостями та перевагами; сприяння роботі над забезпеченням безпеки та

надійності технологій, зокрема інструментів штучного інтелекту, підтримку вчителів та учнів; усунення основних перешкод для ефективного використання ІІІ, таких, наприклад, як проблеми з підключенням до мережі Інтернет. Крім цього в документі представлені безкоштовні інструменти для навчання та практичні кейси із впровадження ІІІ в освітній процес, а також безкоштовну онлайн-підтримку для безпечного та ефективного використання ІІІ (DfE, 2025).

Одним із ключових аспектів цифрової трансформації є формування нових компетентностей, цифрової грамотності, критичного мислення, розуміння принципів роботи ІІІ, а також етичного використання технологій. Водночас у звіті Royal Society (2024), підкреслюється, що не існує узгодженого національного підходу до забезпечення відповідних компетентностей, відзначається відсутність єдиної національної стратегії формування АІ-грамотності, що створює фрагментарність у підходах до навчання. Англія, Шотландія, Уельс та Північна Ірландія використовують різні стратегії, але жодна з них не забезпечує узгодженої загальносистемної основи.

Незважаючи на значний потенціал, впровадження ІІІ в освіту існує низка викликів, перешкод щодо ефективності цього процесу як-от недостатній рівень підготовки викладачів для ефективного використання ІІІ. Невирішеними проблемами залишаються захист персональних даних, академічна доброчесність, безвідповідальне використання інструментів ІІІ під час навчання.

Згідно зі звітом Департаменту освіти *Звіт за результатами опитування щодо використання технологій у школах (2024–2025) (Technology in Schools Survey Report (2024–2025))*, цифровізація шкіл у Великій Британії характеризується покращенням інфраструктури та зростанням використання ІІІ, однак стримується недостатнім рівнем цифрових компетентностей педагогічного персоналу.

Крім цього не всі навчальні заклади мають однаковий доступ до цифрових ресурсів, що призводить до нерівності у якості освіти. навіть за високого рівня впровадження цифрових технологій освітні установи часто

залишаються на етапі часткової цифрової зрілості, що пов'язано з організаційними та фінансовими бар'єрами (DfE, 2025).

Штучний інтелект є ключовим чинником цифрової трансформації освіти у Великій Британії. Його вплив проявляється у зміні освітніх моделей, підвищенні ефективності навчання та модернізації управління освітніми установами.

Водночас для повноцінної реалізації потенціалу ШІ необхідно вирішити низку проблем, зокрема забезпечити підготовку викладачів, розробити єдину стратегію ШІ-грамотності та врахувати етичні аспекти використання технологій.

У перспективних планах подальшої цифрової трансформації системи освіти Великої Британії зазначено розширення використання генеративного ШІ; інтеграція адаптивних навчальних систем; розвиток гібридних форм навчання; посилення ролі даних у прийнятті рішень; сприяння ШІ у розвиток нових педагогічних підходів і трансформацію ролі викладача.

Список використаних джерел

1. Xu, J. (2025). *The evolution of digital education policy in the United Kingdom*. Springer. https://link.springer.com/article/10.1007/s44366-025-0070-y?utm_source=chatgpt.com
2. Royal Society. (2024). *Artificial intelligence in education*. <https://royalsociety.org/news-resources/projects/ai-in-education/>
3. Department for Education, (2025). *Generative artificial intelligence (AI) in education*. <https://www.gov.uk/government/publications/generative-artificial-intelligence-in-education/generative-artificial-intelligence-ai-in-education>
4. Department for Education. (2025). *Using AI in education settings: support materials*. <https://www.gov.uk/government/collections/using-ai-in-education-settings-support-materials>

5. Department for Education, (2025). *Technology in Schools Survey Report (2024–2025)*. <https://www.gov.uk/government/publications/technology-in-schools-survey-report-2024-to-2025>